

Arbetsmarknadsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över remiss om Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn, Ds 2016:21

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) är inte inbjuden remissinstans men väljer att lämna ett remissvar då förslagen i hög grad kommer att påverka kommunerna i Storstockholm.

Sammanfattning av KSL:s synpunkter

- Placering av anvisade ensamkommande barn bör i huvudsak ske inom den egna kommunen. Vikten av god kvalitet, att hitta en plats som matchar individuella behov under tidspress innebär dock att placering i annan kommun ibland är den bästa lösningen. Denna avvägning bör kommunerna självständigt svara för, och därför avstyrker KSL förslagen som innebär inskränkningar i kommunernas möjlighet att placera barn och unga.
- Ensamkommande barn och unga bör så långt möjligt behandlas enligt samma principer som gäller för svenskfödda barn och unga i behov av vård eller boende utanför hemmet.
- Förslagen leder till ökade kostnader genom att förlänga placeringsprocessen, öka administrationen och till kostnader för tomma platser i beredskapssyfte. Detta måste kommunerna ovillkorligen kompenseras för.

Avsnitt 2 Begränsning av möjligheten att placera ensamkommande barn i annan kommun än den anvisade

Kommunerna har ambitionen att placera ensamkommande barn inom den egna kommunen. Samtidigt ska placeringen passa barnets behov och vara av god kvalitet. Mottagandet ska ske inom givna tidsramar, vilket i praktiken innebär en stark tidspress. Under hösten 2015 ledde den kraftiga ökningen av antalet ensamkommande barn att många anvisningskommuner placerade barn i andra kommuner. Det är orimligt att varje kommun ska ha beredskap att ta emot ett stort antal ensamkommande barn på kort tid. Att hålla tomma platser för oväntade toppar i mottagandet är inte ekonomiskt försvarbart.

Familjehem med placerade barn kan, liksom alla andra hushåll i landet, flytta och byta kommun. Ska barnet då omplaceras?

Förslaget att länsstyrelsen ska godkänna en placering utanför anvisningskommunen riskerar att fördröja placeringen till nackdel för berörda barn och ungdomar. Vi ser också att en omfattande och onödig administration behöver skapas för detta på länsstyrelsen.

I promemorian nämns att överflyttning av ärende kan göras enligt 2a kap. 10 § SoL. Överflyttning av ärenden bör göras enligt samma lagstiftning och praxis som gäller för alla barn och ungdomar som är i behov av insatser från socialtjänstens sida och bör användas med försiktighet.

Avsnitt 4 Ikraftträdande och behovet av övergångsbestämmelser

Ändringarna föreslås gälla fr.o.m. 2017-01-01. Kommunerna har anpassat sin organisation, sina avtal och bemanning utifrån nu gällande regelverk och förutsättningar för att klara uppdraget om mottagande av ensamkommande barn och ungdomar. Trots stora påfrestningar har kommunerna löst uppgiften även i det akuta skedet under hösten 2015. Att nu ändra förutsättningarna med kort varsel och med en så kort omställningstid är orimligt.

Avsnitt 5 Konsekvenser

KSL anser att förändringar i processen för mottagande av ensamkommande barn och ungdomar behövs men det bör utredas och genomföras samlat. I det nu föreliggande förslaget saknas tillräckliga analyser om vilka konsekvenser som de lämnade förslagen kan ge. De analyser som finns är kortsiktiga och framförallt ekonomiska i ett statligt perspektiv.

Förändringarna kan medföra en övervältring av kostnader från staten till kommunerna vilket får konsekvenser för kvaliteten på mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar. Förslaget kommer också att leda till utökade administrativa arbetsuppgifter för en redan belastad socialtjänst.

Förslagen innebär att ensamkommande barn och ungdomar kommer att behandlas på ett annat sätt än andra svenska barn och ungdomar som är i behov av vård eller boende utanför hemmet. Barnperspektivet och FN:s konvention om barnens rättigheter ska gälla alla barn som vistas i landet, oavsett om barnet eller den unge är född här eller har kommit till Sverige av någon anledning.

Placeringar av anvisade ensamkommande barn bör i huvudsak ske inom anvisningskommunen. KSL anser att denna inriktning ska gälla alla barn och unga som är aktuella för dygnetruntvård inom socialtjänsten (närhetsprincipen). Dock måste kommunerna ha en självständig rätt att bedöma var en placering ska ske när det inte är möjligt att placera ett barn inom kommunen eller när en plats i annan kommun bättre svarar mot barnets behov. Den föreslagna inskränkningen skulle kraftigt försvåra kommunernas möjligheter att med kort varsel kunna ta emot och placera ensamkommande barn och unga. Förslaget avstyrks.

KSL anser att förslaget om att en statlig myndighet ska godkänna en placering utanför anvisningskommunen strider mot kommunallagens bestämmelser om det kommunala självstyret och regeringsformens bestämmelser om proportionalitetsprincipen.

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLM LÄN

Mats Gerdau
Ordförande